

Basiscursus Politieke Vorming (BPV)

Fundacion Digna Lacle Herrera heeft op verzoek van de Arubaanse Volkspartij de verantwoordelijkheid op zich genomen om een jaar na de organisatie van 1000Voz, vanaf mei 2018 een *Basiscursus Politieke Vorming* aan te bieden voor personen die belangstelling hebben om zich te verdiepen in het bestuur van ons land en haar politieke stelsel. Aanleiding hiervoor is de constatering dat vele Arubaanse burgers met talent en hart voor de Arubaanse zaak alsook met expertise op hun specifieke vakgebied vaak deze kennis willen verbreden met de noodzakelijke politieke kennis en vaardigheden om Aruba op een kwalitatief voldoende hoog niveau te kunnen dienen. Ook om de Arubaanse kansen te waarborgen in een wereld die voor Aruba op zowel intern als extern vlak complexer wordt en hogere eisen stelt aan overheidsbestuur en overheidsregelgeving.

Het doel van deze *Basiscursus Politieke Vorming* is om voornoemde personen te ondersteunen in het ontwikkelen van politieke vaardigheden als ook inzicht te bieden in de structuur en reikwijdte van het Arubaanse staatsrecht en bestuursrecht. Deze cursus is van een inleidend niveau, hetgeen betekent dat voor deelname aan deze cursus geen specifieke voorkennis vereist is. De *Basiscursus Politieke Vorming* is een drieluik, dat inhoudelijk aansluit bij de zogenaamde Trias Politica. Het bestaat uit de volgende onderdelen:

- Deel I: *Constitutie & Parlementair stelsel;*
- Deel II: *Grondrechten & Rechterlijke macht;*
- Deel III: *Bestuurlijke besluitvorming & Bestuursrechterlijke rechtsbescherming.*

Deel I : 3 mei, 10 mei, 17 mei, 24 mei, 31 mei;

Deel II : 7 juni, 14 juni, 21 juni, 28 juni;

Deel III: 6 september, 13 september, 20 september, 27 september

Deelnemers krijgen een certificaat voor ieder deel cursus die zij hebben gevolgd.

Deel I: Constitutie & Parlementair stelsel

De Trias Politica maakt een onderscheid tussen drie klassieke overheidsfuncties: wetgeving, bestuur en rechtspraak. Met betrekking tot de eerstgenoemde functie, te weten wetgeving, kan voorop worden gesteld dat in de moderne Staat de belangentegenstellingen van groepen en individuen tot hun recht komen op basis van een proces van politieke agendavorming en politieke besluitvorming. Politieke agendavorming en besluitvorming resulteren uiteindelijk in wetgeving oftewel rechtsvorming. In deze cursus staat het recht dat het politieke rechtsvormingsproces inkadert, centraal. Deze cursus beoogt daarom de cursist te helpen elementaire kennis op te doen van het Staatsrecht. Aan bod komen thema's zoals de structuur en betekenis van de Staatsregeling van Aruba, de daarin opgenomen politieke organen, hun taken, bevoegdheden en onderlinge verhoudingen. Daarnaast is het de bedoeling van deze cursus om de cursist vertrouwd te maken met het constitutioneel denken en hem/haar ondersteunen in het ontwikkelen van een kritische blik op het Staatsrecht en de inrichting en werking van de overheid.

Deel II: Grondrechten & Rechterlijke macht

Als fundamentele uitgangspunten van de rechtsstaatsgedachte gelden dat de burger principieel vrij is en dat de overheid principieel beperkt is. Daarom eist de rechtsstaat van een geschreven grondwet dat deze de grondrechten van burgers garandeert en dat er een onafhankelijke rechterlijke macht is die de burger en de politieke machten aan de (grond)wet en de daarin neergelegde grondrechten bindt. Daarom nemen in de democratische rechtsstaat de waarborging van grondrechten en de waarborging van rechtsbescherming door een onafhankelijke rechterlijke macht een bijzondere plaats in. In deze cursus staan deze waarborgen centraal. De cursus Grondrechten & Rechterlijke macht bouwt zodoende verder op het in Deel I gelegde staatrechtelijke fundament. Aan bod komen thema's zoals de werking, reikwijdte en beperking van grondrechten, alsook de organisatie van de rechterlijke macht en de eis van onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de rechter. Daarnaast wil deze cursus de cursist verder vertrouwd maken met het constitutioneel denken en de cursist verder ondersteunen in het ontwikkelen van een kritische blik op het Staatsrecht en de inrichting en werking van de overheid.

Deel III: Bestuurlijke besluitvorming & Bestuursrechterlijke rechtsbescherming

In het kader van de Trias Politica wordt bestuur onderscheiden van wetgeving en rechtspraak. Bestuur wordt van oudsher gezien als uitvoering van wetgeving. Het is met andere woorden het nemen van concrete beslissingen op basis van de wet, waarbij belangen van burgers rechtstreeks betrokken zijn. Bestuur behelst thans echter meer dan enkel 'uitvoering'. Bestuur behelst ook het door de overheid behartigen van het algemeen belang. Dit wil zeggen dat vanuit constitutioneel en politiek opzicht 'besturen' ziet op sturing van de gehele samenleving door middel van regelgeving. Voor dit 'besturen' worden door het recht stringente eisen gesteld. De rechtsstaatsgedachte gaat immers uit van de principiële gebondenheid van de overheid. Daarom kan het bestuur alleen maar in het kader van het algemeen belang optreden wanneer de wet dit aangeeft (legaliteit en specialiteit) en wanneer het algemene belang dusdanig dringend is dat particuliere belangen daarvoor moeten wijken. Aan bod

komen thema's zoals de begrippen bestuursorgaan, beschikking en belanghebbende, alsook bestuurlijke besluitvorming en algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Werkvorm:

De werkvormen waarvan tijdens de cursusbijeenkomsten gebruik zullen worden gemaakt, zijn het interactieve college in combinatie met het zogenaamde onderwijsleergesprek. Dit betekent dat de cursusleider de aangeboden leerstof zal uiteenzetten in aansluiting op de voorkennis van de deelnemende cursisten om op die voorkennis voort te bouwen. De cursist kan aldus naast uiteenzettingen van de leerstof veel vragen van de cursusleider verwachten die bedoeld zijn om de voorkennis te activeren en/of het kritisch verwerken van het aangeboden materiaal te bevorderen.

Basisliteratuur, hulpbronnen en aanbevolen literatuur

Bij de verschillende delen van de *Basiscursus Politieke Vorming* hoort een aparte syllabus. In deze syllabus worden basisnoties met betrekking tot de aangeboden leerstof uiteengezet. Het wordt cursisten aangeraden om een wettenbundel Arubaans staats- en bestuursrecht aan te schaffen. In de syllabus zijn *weblinks* naar diverse hulpbronnen en verwijzingen naar verdiepende literatuur opgenomen.

Cursusleiders Basiscursus Politieke Vorming

Deze *Basiscursus Politieke Vorming* zal worden verzorgd door kennisexperts op het gebied van staats- en bestuursrecht. Hun ervaring in de ontwikkeling en verzorging van hoger en wetenschappelijk onderwijs en hun praktijkgerichte aanpak zorgt ervoor dat cursisten de stof kunnen relateren aan hun voorkennis, waardoor deze snel ingezet kan worden bij de beoordeling van publieke en politieke kwesties.

Mw. mr. dr. V.V.R. Van Bogaert

Viola Van Bogaert studeerde rechten aan de Universiteit Maastricht en was van 1997 tot 2010 als docent Algemene Rechtswetenschap en Rechtsgeschiedenis verbonden aan de Rijksuniversiteit Groningen. Sinds 2010 is Viola Van Bogaert als docent staats- en bestuursrecht verbonden aan de rechtenfaculteit van de Universiteit van Aruba, waar zij twee jaar voorzitter is geweest van de Examencommissie, drie jaar vice-decaan en drie jaar decaan. Zij specialiseert zich op het gebied van de rechterlijke macht, rechtspraak, staatsrecht, bestuursrecht en mensenrechten. Zij heeft een doctoraat van de Rijksuniversiteit Groningen op grond van haar dissertatie, getiteld *De rechter beoordeeld. Over aansprakelijkheid en verantwoordelijkheid in civiel- en staatsrechtelijk perspectief* (2005). Sinds 2005 is Viola Van Bogaert betrokken geweest bij kwaliteitsbewaking binnen het facultair onderwijs, onderwijsontwikkeling- en vernieuwing. Daarnaast heeft verschillende overheidsorganen, diensten, zelfstandige bestuursorganen, stichtingen, gremia en advocaten geadviseerd op het gebied van haar expertise.

Mr. dr. R.R. Santos do Nascimento

Ryçond Santos do Nascimento studeerde rechten aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit van Aruba en is sinds 2009 als docent staats- en bestuursrecht verbonden aan diezelfde rechtenfaculteit. Hij is gespecialiseerd op het gebied van politieke systemen, staatsrecht, politiek organisatierecht en (post-)koloniale verhoudingen. Hij heeft een *double doctorate* van de Rijksuniversiteit Groningen en de Universiteit van Aruba op grond van zijn dissertatie, getiteld *Het Koninkrijk ontsluit* (2016). Sinds 2015 heeft Ryçond Santos do Nascimento als expert en adviseur van de Staten van Aruba, het Kabinet Mike Eman II en verschillende landelijke politici, stichtingen en activisten opgetreden. Hij beschikt over uitstekende organisatorische kwaliteiten en leiderschapskwaliteiten en heeft zich ook bewezen als een zeer begenadigd *speech writer* en *public speaker*.

Fundacion Digna Laclé-Herrera

De stichting *Fundacion Instituto Formacion Politico Digna Laclé-Herrera* (FDLH) is door de Arubaanse Volkspartij (AVP) in samenwerking met de FESCA (thans Fundacion Mito Croes) op 4 april 2006 opgericht met het doel om aanstormende politici op te leiden, burgerparticipatie te bevorderen en om de gemeenschap voorlichting te geven over diverse bestuurlijke kwesties.

Er is toentertijd voor de naam Digna Laclé-Herrera gekozen vanwege het belang van mevrouw Laclé-Herrera voor de Arubaanse gemeenschap en de politiek. Ze was onder andere de eerste fractieleider van de AVP in het eerste parlement na de Status Aparte van Aruba in 1986. Zij heeft zich gedurende haar werkend leven steeds ingezet voor het onderwijs, het voorlichten van de Arubaanse gemeenschap en het opleiden van politici met nadruk op de inhoud en niet op persoonlijke aanvallen.

Na de oprichting van de stichting in 2006 is mr. Luciano Milliard aangetreden als voorzitter van de stichting. Onder zijn leiding heeft de stichting vele stappen gezet in het verzorgen van een aantal belangrijke opleidingen en lezingen over onder andere de Staatsregeling van Aruba, onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, de kansen voor Aruba binnen het Koninkrijk en de Europese Unie, de positie van de Gouverneur, alsmede diverse cursussen op het gebied van publieke financiën.

Bij het aantreden van Kabinet Mike Eman I en II (2009-2017) is veel aandacht en energie van de AVP en de ondersteunende stichtingen besteed aan de grote klus om Aruba weer op de been te krijgen.

In 2016 heeft AVP partijleider mr. Mike Eman weer het initiatief genomen om nieuw leven in de stichting te blazen. Sindsdien heeft de partij initiatieven ondernomen om de stichting opnieuw te bemensen en om de stichting organisatorisch te ondersteunen bij de ontwikkeling van diverse programma's om burgerparticipatie te stimuleren, de gemeenschap voor te lichten over maatschappelijk relevante kwesties en om aanstormende politici op te leiden. In een persconferentie gehouden op 14 maart 2017 heeft de AVP de re-activatie van de stichting bekendgemaakt en de FDLH heeft al meteen een fundamentele rol gespeeld bij de opzet van een platform genaamd 1000Voz. In deze welgeslaagde burgerparticipatie evenement zijn bijna 1000 burgers bij elkaar gebracht en in ronde tafel gesprekken geconsulteerd voor inbreng en nieuwe prioriteiten voor een toekomstvisie voor Aruba. Deze 1000Voz is op 7 mei 2017 gehouden en dient thans nog als belangrijke inspiratiebron voor de toekomstvisie van de AVP.

Bij monde van de nieuwe voorzitter van de stichting in heroprichting, mr. dr. Rycond Santos do Nascimento, zijn plannen voor het geven van voorlichtingen tijdens het verkiezingsjaar 2017 omtrent het Arubaanse kiesstelsel bekendgemaakt en uitgevoerd. De volgende stap is de ontwikkeling van een aantal cursussen op het gebied van het staatsrecht, publieke financiën, wetgeving en bestuurlijke besluitvorming. Het startschot voor deze nieuwe fase voor de stichting wordt gegeven door het aanbod van de **Basiscursus Politieke Vorming** die verspreid over de maanden mei, juni en september 2018 gegeven zal worden. Een volgende stap wordt nog het aanbod van cursussen voor aankomende politici op het gebied van politieke vaardigheden zoals debat-, discussie- en onderhandelingsvaardigheden.

Inschrijfformulier

Basiscursus Politieke Vorming

Avenida Alo Tromp 56
Oranjestad, Arub
Tel. +297 583 0911

Gegevens deelnemer

Achternaam		
Roepnaam		
Voorna(a)m(en)		
Geslacht	☐ M	☐ V
Geboortedatum (dag-maand-jaar)		
Straatnaam + huisnr.		
Postcode + woonplaats		
Telefoon	 : :	Geheim: ☐ ja ☐ nee Geheim: ☐ ja ☐ nee
E-mail	 :	
Reeds genoten opleidingen	Naam instituut: _____	
	Opleiding: _____	
	Start _____ eind _____	
	Diploma behaald ☐ ja ☐ nee	
	Naam instituut: _____	
	Opleiding: _____	
	Start _____ eind _____	
	Diploma behaald ☐ ja ☐ nee	
Beroep:		

Handtekening deelnemer

Datum: _____

Plaats: _____

Uitleg

De christendemocratie gaat ervan uit dat je als mens de aarde in bruikleen hebt. We hebben de aarde van onze voorouders geërfd en geven dit weer door. Als rentmeesters zorgen wij voor het land, de spullen en mensen en zijn wij het onze volgende generatie verplicht die zorg zo goed mogelijk vorm te geven. Dit maakt dat wij verder moeten kijken dan ons

eigen belang en een lange termijn visie moeten hebben om

duurzaam om te gaan met onze leefomgeving.

Verantwoordelijkheid overheid

Samenleving

Een omgeving in te richten die het waard is om in te leven. Zorg dragen voor een sociale infrastructuur.

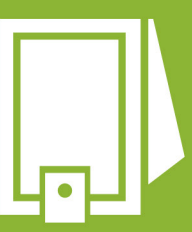

Milieu

De aarde gebruiken voor eten en leven, maar wel met respect voor de natuur en de tijd die deze nodig heeft om te herstellen.

Financiën

Geldzaken moeten op orde zijn en economische voorspoed moet in balans zijn met sociale en natuurlijke grondstoffen.

Uitleg

Het gevoel zich verbonden te voelen met de medemens en daardoor in staat te zijn tot het tonen van compassie. Naast een gevoel van saamhorigheid, impliceert solidariteit ook een bereidheid om de gevolgen daarvan te dragen.

Verantwoordelijkheid overheid

Waardig bestaan

Garanderen van een inkomensniveau die kan voorzien in de basislevensbehoeften.

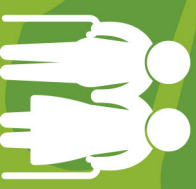
Gezondheidszorg

Inrichten van een kwalitatief zorgsysteem die betaalbaar is voor iedereen.

Pensioenstelsel

Het gezamenlijk opbouwen van welvaart en deze over meerdere generaties verdelen.

Gespreide Verantwoordelijkheid

Uitleg

De gedachte dat de samenleving zoveel mogelijk door de maatschappij wordt gedragen. Hiertoe dient ruimte gecreëerd en gegeven te worden aan burgers om datgene

te doen waar zij

zelf toe in staat zijn.

De verscheidenheid van talenten binnen de maatschappij maakt het mogelijk zorg te dragen voor elkaar.

Verantwoordelijkheid overheid

Terughoudend met regelgeving

De overheid geeft ruimte aan mensen en organisaties om zelf verantwoordelijkheid te nemen voor de samenleving.

Maatschappelijke initiatieven

Steun bieden aan maatschappelijke organisaties om hun doelen te bereiken.

Sociaal dialoog

Het faciliteren van inspraak vanuit verschillende organisaties bij het vormen van beleid.

Publieke Gerechtigheid

Uitleg

Om het mogelijk te maken dat mensen goed kunnen samenleven en de samenleving zich kan blijven ontwikkelen legt de christendemocratie een duidelijke taak bij de overheid om het recht en de mensen te

dienen. Macht wordt daarbij gebruikt om vrede en rechtvaardigheid na te streven.

Verantwoordelijkheid overheid

Rechtsstaat

Het scheppen van duidelijke regels en controleren of deze worden nageleefd.

Veiligheid

De overheid waakt over de menselijke waardigheid en treedt op waar deze in het gedrang komt.

Betrouwbaar

De overheid moet de burger de zekerheid geven dat overheidshandelen volgens de regels gebeurt.

